

ŠIAULIŲ „DERMĖS“ MOKYKLOS MOKINIŲ POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO IR POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO UŽ NETINKAMĄ ELGESĮ TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pozityvus elgesys – tai veiksmas, kuris atitinka socialinį, kultūrinį, situacinį ir fizinę aplinkos, kurioje jis vyksta, kontekstą. Tai elgesys, kuris kuria gerą atmosferą, padeda palaikyti sveikus, draugiškus, saugius santykius.

2. Pozityvaus elgesio skatinimo ir poveikio priemonių taikymo už netinkamą elgesį tvarkos tikslas – kurti palankų emocinį klimatą mokykloje, skatinti tinkamą mokinių elgesį, padedant mokiniams įsitraukti į ugdymo(si) procesą ir patirti sėkmę.

3. Mokinių Pozityvaus elgesio skatinimo uždaviniai:

3.1. skatinti pozityvų mokinių elgesį formalioje ir neformalioje veikloje;

3.2. didinti mokinių atsakomybę už savo mokymąsi ir elgesį;

3.3. laikytis vieningų elgesio taisyklių ir reikalavimų.

II. SAUGIOS APLINKOS MOKYKLOJE UŽTIKRINIMAS

4. Mokykloje numatoma patalpa, kurioje, prireikus ir padedant mokyklos darbuotojui, mokyklos nustatyta tvarka turinčiam teisei vykdyti mokinio priežiūrą, mokinys turėtų galimybę nusiraminti, susivaldyti ir grįžti į klasę;

5. Parenkamos ir nuosekliai taikomos tinkamos prevencinės priemonės pozityviam elgesiui mokyti ir palaikyti mokykloje: pritaikoma aplinka, taikomas struktūruotas ugdymas, taikomos pozityvios klasės valdymo strategijos, kuriamas pozityvus santykis su mokiniu, numatoma ir taikoma mokinių skatinimo sistema, išgryninami lūkesčiai mokinių elgesiui, numatomos tvarkos, kaip mokiniai bus mokomi kontekstą atitinkančio elgesio;

6. Skatinamas pozityvaus mokyklos mikroklimato kūrimas, komandinis darbas ir bendradarbiavimas tarp mokytojų ir kitų Mokyklos darbuotojų, pozityvių santykių tarp mokinių kūrimas;

7. Atsižvelgiant į individualią situaciją organizuojamas užimtumas kartu su kitais mokiniais pertraukų metu, kuriama pozityvi aplinka, naudojami pozityvaus elgesio skatinimo būdai/metodai, suteikiant mokiniui grįžtamąjį ryšį apie kontekstą atitinkančio elgesio lūkesčius.

8. Siekdami atliepti mokinio poreikius, pedagogai, švietimo pagalbos specialistai kuria pasitikėjimu grįstą santykį su mokiniu;

9. Pedagogai, švietimo pagalbos specialistai pritaiko ugdymo turinį, atsižvelgdami į PPT rekomendacijas ir į individualius mokinio gebėjimus bei nustatyto sutrikimo specifiką (mokymo medžiagą pateikia įvairiais būdais (vaizdiniu, garsiniu ir kt.), įtraukdami mokinį į veiklas atsižvelgia į jo pomėgius, naudoja vizualines užuominas ugdymo procese (pateikia galimas atsiskaitymo formas ir leidžia mokiniui iš jų pasirinkti atsiskaitymo formą ir pan.). Prireikus mokiniui leidžia naudotis atramine medžiaga ugdymo procese, atitinkamai parinkdami galimas atsiskaitymo formas;

10. Pedagogai struktūroja mokinio dienotvarkę (pamokas, pertraukas, neformalųjį švietimą ir kt.), numatydami ir taikydami individualius mokinio poreikius atitinkančius metodus, būdus ir priemones;

11. Atsižvelgdami į sutrikimo raiškos pobūdį ir mokinio poreikius, pedagogai, švietimo pagalbos specialistai sudaro sąlygas ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, suteikia

galimybę mokiniui nusiraminti, naudoti specialiąsias, sensorines priemones ir kt. (ugdomosios veiklos, pertraukų tarp pamokų ir neformaliojo ugdymo metu);

III. MOKINIŲ SKATINIMAS

12. Mokinių skatinimo priemonės:

12.1. žodinis viešas pagyrimas – taiko direktorius, direktoriaus pavaduotojas, skyriaus vedėjas, klasės vadovas, auklėtojas, dalyko mokytojas, budintis mokytojas bei kiti mokyklos darbuotojai;

12.2. padėka, pagyrimas įrašyta į elektroninį dienyną – rašo klasės vadovas, dalyko mokytojas;

12.3. padėka mokyklos informaciniame stende – taiko direktorius, direktoriaus pavaduotojas, skyriaus vedėjas;

12.4. padėkos raštas – rašo direktorius, direktoriaus pavaduotojas, skyriaus vedėjas, klasės vadovas, auklėtojas, dalyko mokytojas;

12.5. paremtos sensorine sistema (vizualinės, taktilinės, auditorinės, gustatorinės, olfaktorinės, vestibuliarinės, proprioceptinės).

12.6. atminimo dovanos, pažintinės kelionės – skiria direktorius.

13. Mokiniai gali būti skatinami už:

13.1. mandagų, pavyzdinę, kultūringą elgesį;

13.2. labai gerą mokymąsi (9-10);

13.3. labai gerą pamokų lankomumą;

13.4. padarytą individualią pažangą;

13.5. savanorišką veiklą: pagalbą jaunesniems mokyklos mokiniams, klasės draugams, mokytojams;

13.6. iniciatyvą mokyklos organizuojamuose renginiuose;

13.7. aktyvų dalyvavimą kitų mokyklų ar organizacijų organizuojamuose renginiuose;

13.8. prizines vietas dalykų olimpiadose bei konkursuose;

13.9. kitus, čia neįvardintus atvejus, kurie mokytojams pasirodys verti pozityvaus įvertinimo.

14. Siūlyti skatinti mokinių gali klasės vadovas, auklėtojas, dalyko mokytojas, administracija, raštu ir/ar pateikdami direktoriui rekomendaciją, kurioje nurodo už kokius pasiekimus ir kokią paskatinimo rūšį siūlo.

IV. MOKINIŲ DRAUSMINIMAS

15. Mokinių drausminimo priemonės:

15.1. prevencinis pokalbis – taiko direktorius, direktoriaus pavaduotojas, skyriaus vedėjas, klasės vadovas, auklėtojas, dalyko mokytojas, budintis mokytojas, socialinis pedagogas bei kiti mokyklos darbuotojai;

15.2. pastaba raštu įrašant į elektroninį dienyną – rašo klasės vadovas, dalyko mokytojas;

15.3. mokinio elgesio ir bendravimo aprašymo formos pildymas, pildo mokytojas (1 priedas);

15.4. mokinio elgesio stebėjimas pamokoje, pildo psichologas arba socialinis pedagogas (2 priedas);

15.5. mokinio elgesio fiksavimas pamokoje, pildo mokytojas (3 priedas);

15.6. drausmės pažeidimo forma, pildo direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, klasės vadovas, auklėtojas, dalyko mokytojas, švietimo pagalbos specialistas, budintis mokytojas, kiti mokyklos darbuotojai (4 priedas);

15.7. tėvų (globėjų/rūpintojų) (toliau – Tėvai) iškvietimas į mokyklą – kviečia direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, skyriaus vedėjas, klasės vadovas, auklėtojas, socialinis pedagogas;

15.8. sutartis su mokiniu – mokinio įsipareigojimas keisti elgesį (5 priedas);

15.9. socialinė savanoriška veikla – taiko socialinis pedagogas, klasės vadovas, auklėtojas, Vaiko gerovės komisija;

15.10. trišalė sutartis su mokykla, mokiniu, Tėvais (6 priedas);

15.11. raštiškas policijos informavimas – taiko direktorius;

15.12. svarstymas mokyklos Vaiko gerovės komisijoje – klasės vadovo, auklėtojo, socialinio pedagogo teikimu;

15.13. kreipimasis į Šiaulių miesto savivaldybės Vaiko gerovės komisiją dėl minimalios priemonių skyrimo mokiniui – mokyklos Vaiko gerovės komisijos teikimu.

16. Netinkamas mokinių elgesys (mokymosi priemonių neturėjimas, pamokos trukdymas, nedalyvavimas ugdomojoje veikloje, savavališkas išėjimas iš pamokos, naudojimasis telefonais, ausinėmis ir kitais ugdymo procese nereikalingais daiktais, nepagarbus elgesys, kt.) pamokų, pamokų ruošos, neformaliojo ugdymo metu:

16.1. Mokiniui nurimus, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas nutraukęs susirūpinimą keliantį mokinio elgesį, kalbasi su juo, aiškinasi susirūpinimą keliančio elgesio priežastis, tariasi dėl problemos sprendimo. Tą pačią dieną pedagogas apie susirūpinimą keliantį mokinio elgesį ir įvykusį pokalbį su mokiniu informuoja mokinio Tėvus ir klasės vadovą;

16.2. Pedagogas, švietimo pagalbos specialistas užpildo drausmės pažeidimo formą (4 priedas) ir ją perduoda socialiniam pedagogui;

16.3. Pasikartojus susirūpinimą keliančiam mokinio elgesiui, po ne mažiau kaip 3 pedagogo ar švietimo pagalbos specialisto pokalbių, fiksuotų priede (7 arba 4 priedas), klasės vadovas organizuoja mokinio, Tėvų ir pedagogo ar švietimo pagalbos specialisto susitikimą, aptaria mokinio susirūpinimą keliančio elgesio įveikimo priemones, susitaria dėl jų įgyvendinimo (6 priedas);

16.4. nestebint teigiamų elgesio pokyčių – klasės vadovas aptaria situaciją su socialiniu pedagogu/psichologu ir Tėvais;

16.5. situacijai negerėjant klasės vadovas kreipiasi į Vaiko gerovės komisijos pirmininką dėl švietimo pagalbos priemonių taikymo;

16.6. Vaiko gerovės komisija gavusi informaciją dėl mokinio netinkamo elgesio organizuoja vaiko gerovės komisijos posėdį, kuriame priima sprendimą dėl švietimo pagalbos priemonių taikymo;

16.7. situacijai nepagerėjus – kreipiamasi į Šiaulių miesto savivaldybės Vaiko gerovės komisiją.

17. Tyčinis mokyklos turto sugadinimas, svetimų daiktų pasisavinimas:

17.1. pastebėjus – rašomas drausmės pažeidimo lapas. Mokinys parašo paaiškinimą ir pasižadėjimą elgtis tinkamai. Klasės vadovas, auklėtojas informuoja mokinio Tėvus, kurie privalo atlyginti mokyklai ar kitiems asmenims padarytą žalą.

18. Alkoholio, tabako, elektroninių cigarečių, narkotinių medžiagų vartojimas ir platinimas mokykloje, mokyklos teritorijoje ir jos prieigose:

18.1. mokykla raštu informuoja policiją, informuojami ir į mokyklą kviečiami mokinio Tėvai, konfiskuojamos draudžiamos medžiagos, daiktai;

19. Kiti mokinio elgesio taisyklių pažeidimai (šiukšlinimas mokykloje ar jos teritorijoje, netinkama apranga ir pan.):

19.1. pastebėjus – žodinis direktoriaus, administracijos, klasės vadovų, auklėtojų, dalyko mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, budinčių mokytojų bei kitų mokyklos darbuotojų įspėjimas, klasės vadovas informuoja mokinio tėvus.

IV. POVEIKO PRIEMONIŲ TAIKYMAS NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS

20. Mokyklos darbuotojas gali taikyti šias poveikio priemones, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

20.1. Pakeisti mokinio ugdymosi vietą:

20.1.1. ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griaua ugdymosi procesą pamokos metu;

20.1.2. pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito mokyklos direktoriaus paskirto darbuotojo arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba;

20.1.3. mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu, atsižvelgus į direktoriaus paskirto darbuotojo (prižiūrėjusio mokinį pakeitus jo ugdymosi vietą) arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

20.2. Iškviesti mokyklos vadovą ar jo įgaliotą atstovą:

20.2.1. mokyklos darbuotojas gali išsikviesti mokyklos direktorių ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio elgesį;

20.2.2. direktorius ar jo įgaliotas asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui.

20.3. Organizuoti mokinio daiktų patikrinimą:

20.3.1. jeigu mokyklos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, mokyklos darbuotojas apie tai informuoja direktorių arba jo įgaliotą asmenį;

20.3.2. mokyklos darbuotojas ir (ar) direktorius arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant;

20.3.3. jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du mokyklos darbuotojai, vienas iš jų – direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Paaiškęs, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai informuojami mokinio Tėvai ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga;

20.3.4. jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo informuojami mokinio Tėvai, ir jie kviečiami atvykti į mokyklą. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo informuojama teritorinė policijos įstaiga;

20.3.5. kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas mokyklos vadovo paskirto mokyklos darbuotojo.

20.4. Panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus:

20.4.1. mokyklos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

20.4.1.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

20.4.1.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, mokyklos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

20.4.1.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

20.4.1.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius mokyklos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

20.4.1.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką.

20.4.1.6. atskirti mokinį, griauinantį bendrą klasės tvarką ar mokyklos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje mokyklos patalpoje, prižiūrimas mokyklos vadovo paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Mokyklos renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas mokyklos vadovo

paskirto darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo Tėvai, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą Tėvams nėra tikslinga.

20.4.2 Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus.

20.4.3. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Mokiniai supažindinami su šia Tvarka kiekvienų mokslo metų rugsėjo mėn. arba pradėjus lankyti mokyklą.

22. Mokyklos pedagogai, švietimo pagalbos specialistai, kiti darbuotojai pasirašytinai supažindinami su šia Tvarka.

23. Tėvai su šia Tvarka supažindinami elektroniniame „Tamo“ dienyne. Tvarka primenama tėvų susirinkimo metu.

24. Tvarka skelbiama mokyklos interneto svetainėje.

Mokinio elgesio ir bendravimo aprašymas

.....
Ugdymo įstaigos pavadinimas

.....
Mokinio vardas, pavardė

.....
Klasė

1. Mokinio ypatumai:

		Galios/pasiekimai	Sunkumai
1.1. Bendravimas	Su bendraamžiais		
	Su pedagogais		
	Su tėvais/globėjais/rūpintojais		
1.2. Mokinio taisyklių laikymasis			
1.3. Mokymasis (pvz. kurso kartojimas, praleistų pamokų skaičius, dalykų įvertinimai, mokymosi motyvacija, dėmesio išlaikymas pamokose ir t. t.)			
1.4. Sveikata, fizinis išsivystymas			
1.5. Mokinio reakcijos	Į pagyrimą, paskatinimą, padėtinimą ir kt.		
	Į pastabas		

2. Mokinio netinkamas elgesys (toliau - NE):

2.1. Mokinio NE formos <i>Elgesio formos aprašomos kaip atsakymai į klausimą "Ką daro" - "sako tą ir tą tam ir tam tada ir tada" arba „reikalauja to ir to, grasina tuo ir tuo“.</i>	NE formos aprašymas	NE formos dažnumas (<i>kiek kartų per valandą/dieną/savaitę pasireiškia</i>)
2.2. Kas vyksta prieš NE? Kokie veiksniai, Jūsų manymu, išprovokuoja/pastiprina NE? (pvz. <i>suaugusiųjų ar kitų vaikų pasisakymai, veiksmai ar elgesys</i>)		
2.3. Ko, Jūsų manymu, mokinys siekia šiuo NE? <i>Aprašomi vaiko elgesio tikslai.</i>		
2.4. Kokios yra NE pasekmės mokiniui? <i>Mokinio elgesys bei emocinė būklė po NE.</i>		
2.5. Kas užkerta kelia NE? Kada ir dėl ko jo nebūna?		

3. Ką darėte sprendami su mokinio netinkamu elgesiu susijusias problemas?

.....
Pildymo data

.....
Mokytojo (jos) (vardas, pavardė, parašas)

Mokinio stebėjimo lapas

20 - - -
(Data)

(Ugdymo įstaiga)

(Klasė)

Stebimas mokinys (v. pavardė)

(Dalykas)
pavardė)

(*Kelinta pamoka*)

Stebėtojas (pareigos, v.

Laikas	Mokinio veiksmas, elgesys	Pedagogo veiksmas	Pastabos

Mokinio elgesio fiksavimo lentelė

Mokinio vardas, pavardė:	Mokomasis dalykas:	Klasė	Mėnuo
--------------------------	--------------------	-------	-------

Jei mokinys pasiekė tikslą, pažymėkite langelyje 0, 1 arba 2 0 – mokinys neįvykdė tikslo; 1 – dalinai įvykdė tikslą; 2 – įvykdė tikslą.	Mokinio tikslai: 1. 2. 3.
--	------------------------------------

Data Tikslas																					Viso
1.	0																				
	1																				
	2																				
2.	0																				
	1																				
	2																				
3.	0																				
	1																				
	2																				

ŠIAULIŲ „DERMĖS“ MOKYKLA
DRAUSMĖS PAŽEIDIMO FORMA

Data: _____

Pildančio asmens pareigos, vardas, pavardė:

Drausmės pažeidimas:

Situacija, aplinkybės:

Naudotos priemonės, susitarimai su mokiniu sprendžiant problemą:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

(parašas)

(vardas, pavardė)

ŠIAULIŲ „DERMĖS“ MOKYKLA
**MOKINIO ĮSIPAREIGOJIMAS KEISTI ELGESĮ
 SUTARTIS**

Data: _____

SUSITARIMAS tarp:

Mokinio (vardas, pavardė, klasė)

Pedagogo ar švietimo pagalbos specialisto (pareigos, vardas, pavardė)

Iškilusi problema:

_____ -

PROBLEMOS SPRENDIMAS

Laukiami rezultatai:

- Mokinys įsipareigoja:

1. _____

2. _____

3. _____

- Mokyklos darbuotojų pagalba mokiniui:

1. _____

2. _____

3. _____

Numatomi veiksmai nesilaikant sutarties įsipareigojimų:

Sutarties terminas: _____

Mokinio parašas: _____

Pedagogo ar švietimo pagalbos specialisto parašas _____

ŠIAULIŲ „DERMĖS“ MOKYKLA

TRIŠALĖ SUTARTIS

Data: _____

Šią sutartį sudarė (vardas, pavardė, pareigos):

1. _____

2. _____

3. _____

Iškilusi problema:

Laukiami rezultatai:

- Mokinys įsipareigoja:

4. _____

5. _____

6. _____

- Tėvai įsipareigoja:

1. _____

2. _____

3. _____

- Mokyklos pedagogai įsipareigoja:

4. _____

5. _____

6. _____

Numatomi veiksmai nesilaikant sutarties įsipareigojimų:

Sutarties terminas:

Mokinio vardas, pavardė, parašas

Tėvų (globėjų/rūpintojų) vardas, pavardė, parašas

ŠIAULIŲ „DERMĖS“ MOKYKLA
POKALBIO FIKSAVIMAS

Data:

Pokalbio dalyviai:

Tikslas:

Pokalbio turinys:

Nutarta:

- 1.
- 2.
- 3.

(parašas)

(vardas, pavardė)